

**Ne felejtse el, hogy a vázlatot és a fogalmakat, évszámokat
bele kell írni a füzetbe!**

Vázlat

- 1). Az utolsó Árpád-házi királyok alatt ugyanis megerősödött a főurak hatalma.
A királyi adományok megnövelték birtokaikat.
A kiskirályok erejét fokozta a familiárisaiból álló hadseregük is.
Ezek a főurak egy-egy országrész felett úgy uralkodtak, mintha királyok volnának.
- 2). **I. Károly** IV. Béla távoli leszármazottja volt.
1301-ben királlyá is koronázták, de ez a korabeli szabályok szerint több okból sem volt érvényes.
Az első koronázást még további kettő követte

Harc a tartományurakkal

- 3). Károly tudta, hogy addig nem uralkodhat igazán, amíg osztoznia kell a hatalmon a tartományurakkal.
Legjelentősebb győzelmét a király Kassa város lakosainak segítségével **1312-ben Rozgony**nál aratta.
Először fordult elő, hogy a városi polgárság megsegítette az uralkodót.

I. Károly gazdasági intézkedései

- 4). Károly a kincstár bevételeit akarta növelni.
A bányászok **bányabért** fizettek a királynak.
Az uralkodó így ösztönözte az új bányák nyitását.
A kibányászott ércet kötelező volt beváltani vert pénzre.
- 5). A bevételeket gyarapította az újonnan bevezetett **kapuadó**.
A jobbágyháztartások fizették, amelyeknek akkora kapuja volt, hogy egy szénásszekér átfért rajta.
- 6). A kereskedők **harmincadvámot** fizettek.

Hadakozás és diplomácia

- 7). **1335**-ben meghívta Visegrádra János cseh és Kázmér lengyel királyt.
Szövetséget kötöttek egymással.
I. Károly a cseh királlyal megegyezett abban, hogy egy Bécszet elkerülő kereskedelmi utat hoznak létre.
A bécsiek árumegállító joga sértette a magyar és cseh kereskedők érdekeit.
Kázmér királlyal pedig arról is megegyeztek, hogy ha a lengyel király fiú utód nélkül hal meg, I. Károly fia örökölheti a trónt.

Fogalmak – Évszámok

Anjou I. Károly – magyar király 1308 – 1342 között

anjou – Károlynak a birtokai észak Franciaországban vannak,
innen jött Magyarországra

Csákok, Abák – hazánk két legnagyobb birtokokkal, hatalommal,
hadsereggel rendelkező főurai

1312 – Rozgonyánál Károly király csapatai a kassai polgárok segítségével
legyőzték a „kiskirályok” seregét

bányabér – a nemesfém bányászok fizették kincstárnak

kapuadó – kis összegű adó, melyet a jobbágyok fizettek

harmincadvám – áruk értékének 1/30 részét fizették a határon áthaladó
kereskedők a kincstárnak

árumegállítójog – nagyobb városoknak volt az a joga, hogy a városukon
áthaladó kereskedőknek a város piacán fel kellett
ajánlani eladásra az árucikkeiket

1335 – Visegrádi királytalálkozó